

cinq marques Buan. Intr. 266, N. — *g* ein best. *Métrum* (4 Mal — — — — —) Colebr. Misc. Ess. II, 163 (XV, 2). — *h*) Bein. der an der Gaṇḍakī wohnenden Videha: ततः स गण्डकान् शूरो विदेकान् — विजित्य MBh. 2, 1062. — *i*) ein Bein. Kāla's, des Bruders des Prasenaḡit Burn. Intr. 173. — 2) f. ई N. pr. eines Flusses LIA. I, 37, 38, N. H. an. Med. MBh. 2, 794, 3, 8091, 6, 325, 13, 7647. Hariv. 7736. Hit. 14, 16. VP. 182. गण्डक्याश्चैकदेशे च शालाग्रामस्थलं स्मृतम् । पापाणां तद्वत् पतत् शालाग्राममिति स्मृतम् ॥ ÇKDr. nach der Smṛti. गण्डकीभुजगस्तोत्र (vgl. Colebr. Misc. Ess. I, 136, N. 1) Verz. d. Pet. H. No. 64. — 3) f. *a lump, a bull* Wils. — Vgl. गण्डिका.

गण्डकण्डु (गण्ड + कण्डु) m. N. pr. eines Jaksha MBh. 2, 397.

गण्डकवती (von गण्डक) f. = गण्डकी LIA. I, 38, N.

गण्डकारी f. N. zweier Pflanzen: 1) = खद्विरी. — 2) = वराहक्राता Ratnam. im ÇKDr.

गण्डकाली f. = गण्डकारी 1. AK. 2, 4, 5, 7.

गण्डकुसुम (गण्ड + कु) n. die zur Brunstzeit aus den Schläfen des Elephanten hervorbrechende Flüssigkeit Hār. 161.

गण्डकूप (गण्ड + कूप) m. Hochplateau Hār. 31.

गण्डगात्र (गण्ड + गा) n. die Frucht der *Anona reticulata* oder *squamosa* (vulg. खाता) Çabdar. im ÇKDr.

गण्डग्राम (गण्ड + ग्राम) m. ein ansehnliches Dorf Haughton.

गण्डद्वर्वा (गण्ड + द्वर्वा) f. eine Art *Dûrvā-Gras* Rāgan. im ÇKDr.

गण्डपाद (गण्ड + पा) adj. gaṇḍa kṣtyādi zu P. 5, 4, 138.

गण्डफलक (गण्ड + फण) n. die Wange als Samenkapsel: धृतमुग्धगण्डफलकैः — घ्रास्यकमलैः Çig. 9, 47.

गण्डभित्ति (गण्ड + भि) f. 1) Grübchen in der Wange: चुम्बतो गण्डभित्तिरलकवति मुखे Bhārṭ. 1, 49. अतः स्मितोच्छ्वसितपाण्डुरगण्डभित्तिं तां वल्लभां Kāurap. 14. — 2) Öffnung in der Schläfe des Elephanten, aus der zur Brunstzeit eine Flüssigkeit hervorquillt: निर्धतदानामलगण्डभित्तिः (गन्त्रः) Ragh. 3, 43, 12, 102.

गण्डमाला (गण्ड + मा) f. *scrophulöse Anschwellung der Drüsen des Halses und Nackens* WiSe 313. Suçr. 1, 90, 17. 2, 62, 17. 421, 3. गण्डमाला m. H. 467 (nach der Lesart einiger Handschriften und des Schol.).

गण्डमालिका (wie eben) f. eine *Mimosa* (लस्सालु) Ratnam. im ÇKDr.

गण्डमालिन् (von गण्डमाला) adj. mit *scrophulösen Anschwellungen der Drüsen des Halses und Nackens* behaftet M. 3, 161.

गण्डमूर्ख (गण्ड + मूर्ख) adj. überaus thöricht Haughton.

गण्डयु denom. von गण्ड; davon गण्डयत्त P. 6, 4, 55, Sch. Vop. 26, 165. — Vgl. गण्डयत्त.

गण्डलिन् ein Bein. Çiva's MBh. 13, 1204.

गण्डव्यूह (गण्ड + व्यूह) m. Titel eines buddh. Sūtra Vjutt. 41. Burn. Intr. 54. 68. 123.

गण्डशिला (गण्ड + शि) f. ein ungeheurer Felsblock: दृष्टो ऽङ्कुशिशिरेमात्रः तणाद्गण्डशिलासमः Buāg. P. 3, 13, 22.

गण्डशैल (गण्ड + शैल) m. 1) ein von einem Berge herabgestürzter grosser Felsblock AK. 2, 3, 6. H. 1036. an. 4, 288. Med. I. 132. — 2) Stirn H. an. Med.

गण्डसाक्ष्या (गण्ड + सा) f. N. pr. eines Flusses, wohl = गण्डकी MBh. 3, 14230.

गण्डस्थल (गण्ड + स्थल) n. und f. (ई) Wange: गण्डस्थल Çāṅgārāt. 7. गण्डस्थली Ragh. 6, 72. Amar. 77. *Schläfe des Elephanten*: गण्डस्थलस्थ-मदवारिषु Pañkāt. I, 139. Am Ende eines adj. comp. Buāg. P. 5, 23, 4 (Wange). दत्तिनो मदञ्जलप्रज्ञानगण्डस्थलाः Prab. 33, 3. अभिनवमदलेखाश्यामगण्डस्थलानाम् (Bohlen: °स्थलीनाम्) — वारणानाम् Bhārṭ. 2, 14. f. आ und ई: शरकाण्डपाण्डुगण्डस्थला Mālav. 43. सुरतञ्जितखेदस्वार्द-गण्डस्थलीनाम् (वधूनाम्) Bhārṭ. 1, 26.

गण्डाङ्ग (गण्ड 1, b. + अङ्ग) m. *Rhinoceros* Çabdar. im ÇKDr. — Vgl. गण्डक.

गण्डारि m. *Bauhinia variegata* Lin. (केविदार) Bhāvapr. im ÇKDr.

गण्डाली f. N. verschiedener Pflanzen: 1) = सिता द्वर्वा AK. 2, 4, 5, 24. — 2) = गण्डद्वर्वा Rāgan. — 3) = सर्पिली Bhāvapr. im ÇKDr.

गण्डि m. der Stamm eines Baumes von der Wurzel bis zum Anfang der Aeste H. 1120. — Wils. angeblich nach AK. auch: Kropf (vgl. गुडु, गण्ड).

गण्डिका f. 1) = गण्डि in übertr. Bed. so v. a. was über den ersten Anfang (मूल) hinausgeht H. 246, Sch. — 2) गण्डिका oder गण्डिकाकार eine Art Getränk (?): न गण्डिकाकारयोगं करेणुं न चारिसेमं प्रपिवामि sagt Indra zu Agni MBh. 14, 247. — 3) अण्डगण्डिका: (MBh. 6, 230) und पूर्वपूर्वगण्डिका (MBh. 6, 282) Nn. prr. von Localitäten. In diesen Verbindungen bedeutet गण्डिका viell. *Abhang* (von गण्ड Wange) und अण्डगण्डिका das daran gelegene Land. — Vgl. कालगण्डिका.

गण्डिनी (von गण्ड) f. ein Bein. der Durgā H. ८. 32.

गण्डोर (wie eben) 1) m. a) eine best. Gemüsepflanze AK. 2, 4, 5, 22. Hār. 178. Suçr. 1, 183, 15. 217, 5. 2, 36, 17. — b) Held (vgl. गण्ड 1, i) Ġaṭādh. im ÇKDr. — 2) f. ई *Tithymalus antiquorum* Moench. (सोढ-एण्ड) Rāgan. im ÇKDr. — Vgl. गाण्डोर.

गण्डु gaṇḍa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97. 1) m. f. *Kopfkissen* (vgl. गाण्डोपधान) Ġaṭādh. im ÇKDr. Pañkāt. 126, 2. — 2) f. गण्डू Gelenk, Knoten (vgl. गण्ड 1, d) Wils. — Vgl. गाण्डव्य.

गण्डुर्ल adj. von गण्डु gaṇḍa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97. = गण्डु bucklig Sch. zu AK. 2, 6, 4, 48.

गण्डूपद (गण्डु + पद) m. eine Art Wurm AK. 1, 2, 3, 22. H. 1203. Air. Br. 3, 26. Suçr. 1, 23, 1. एषणी गण्डूपदाकारमुखो 27, 10. 2, 448, 10. 309, 17. 310, 1. गण्डूपदी f. eine kleinere Art Wurm oder das Weibchen davon AK. 1, 2, 3, 24. H. 1203. Hār. 203.

गण्डूपदभ्र (गण्डु + भ्र) n. Blei H. 1041.

गण्डूय 1) m. f. Uṇ. 4, 79. Trik. 3, 5, 18. गण्डूया f. AK. 3, 6, 4, 10. Zu belegen nur das m. ein Mundvoll Wasser u. s. w., Mittel zum Ausspülen des Mundes, Gurgelwasser: अयो द्वादशगण्डूयैर्मुखमुद्धिर्विधोयते Si-bas. zu AK. im ÇKDr. गण्डूयधारण Suçr. 1, 192, 20. 379, 6. स्नेहगण्डूय 2, 34, 21. 126, 2. 136, 18. 208, 17. 241, 17. 423, 19. पलाण्डुगण्डूयपुता-न्वादत्ती चैडकान्वहन् MBh. 8, 2054. तस्य जङ्गः सुतो गङ्गा गण्डूयो-क्त्य यो ऽपित्रत् Buāg. P. 9, 13, 3. Nach den Lexicographen: m. = मुख-पूर्ण oder °पूर्ति H. an. Med. Hār. 206. = प्रसृत oder प्रसृति H. 398 (nach dem Schol. auch f.). H. an. Med. = प्रमित H. an. = उन्मित (nach ÇKDr. bildet प्रसृतोन्मित nur eine Bed.) Med. die Spitze des Elephantenrüssels H. an. Med. Die letzte Bed. kann aus der folg. Stelle gefol-